

Odbor odpadů

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.cz

V Praze dne 31. prosince 2020

Č.j.: MZP/2020/720/5402

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH – METODICKÉ PODKLADY

M E T O D I C K É   S D Ě L E N Í

odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k plnění níže uvedených povinností podle nového zákona o odpadech č. 541/2020 Sb., s účinností od 1. ledna 2021

Některé povinnosti při ukládání odpadů na skládku

Odbor odpadů Ministerstva životního prostředí vydává toto metodické sdělení k zajištění plnění povinností při ukládání odpadů na skládku.

1) Technické požadavky na provoz skládek odpadů

V případě technických požadavků na skládky odpadů a základních požadavků na ukládání odpadů na jednotlivé typy skládek nepřináší zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „nový zákon“) ani předložený návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady výrazné změny. Do účinnosti nové vyhlášky je proto nezbytné postupovat v souladu s požadavky vyhlášky č. 294/2005 Sb.

2) Technické zabezpečení skládky

Nový zákon nově umožňuje využívat jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky pouze odpady vymezené v prováděcí vyhlášce. Do vydání vyhlášky je nezbytné, aby provozovatel dodržoval omezení pro užívání odpadů na technické zabezpečení skládky vyplývající z integrovaného povolení skládky a jejího provozního řádu. Po vydání vyhlášky a případném uplynutí přechodného období bude nezbytné dodržovat omezení daná zákonem a příslušnou vyhláškou, i v případě, že by v provozním řádu nebo povolení provozu zařízení byly nastavené odlišné podmínky.

3) Některá omezení ukládání odpadů na skládku

Nový zákon již s účinností přináší některá nově formulovaná omezení v ukládání odpadů na skládky.

Prvním z nich je omezení ukládání odpadu vznikajícího při úpravě výrobků s ukončenou životností, pokud má výhřevnost vyšší než 6,5 MJ/kg v sušině. V případě odpadů původem z elektrozařízení, baterií a pneumatik stanovovala úplný zákaz ukládání na skládku s výjimkou využívání pneumatik k výstavbě a rekultivaci již vyhláška č. 294/2005 Sb. v bodě A1 přílohy č. 5. Ukládání odpadů z vozidel s ukončenou životností doposud omezoval obecný zákaz ukládání využitelných odpadů podle bodu B1 přílohy č. 5 této vyhlášky, nicméně v současné době jsou takové odpady v některých případech na skládku ukládány. To nově jednoznačně nebude možné.

Nový zákon dále obsahuje v § 36 odst. 5 zákaz odstraňovat odděleně soustředované komunální odpady vhodné k opětovnému použití nebo recyklaci, zejména papír, plasty, sklo, kovy, textil a biologický odpad, s výjimkou odpadu vzniklého při jejich zpracování, pokud je jeho výhřevnost v sušině nižší než 6,5 MJ/kg a splňuje kritéria stanovená vyhláškou ministerstva.

Je nezbytné zdůraznit, že dané ustanovení se vztahuje zejména na vymezené materiály. Při stávajícím většinovém způsobu provádění odděleného soustředování recyklovatelných složek komunálního odpadu se do sběrných nádob dostává rovněž odpad, který do nich nepatří (například neplastové příměsi v kontejnerech na plasty, nepapírové příměsi v kontejnerech na papír), který má spíše povahu směsného komunálního odpadu.

Tento nesprávně odložený odpad tvoří běžně až 15 % obsahu sběrných nádob. Na tyto nesprávně odložené odpady se výše uvedené omezení nevztahuje. Prakticky to znamená, že až na 15 % obsahu kontejnerů s odděleně soustředovanými recyklovatelnými odpady se nevztahuje omezení pro odstraňování výstupů ze zpracování v podobě dalšího třídění odděleně soustředovaných komunálních odpadů a tyto odpady mohou být po dotřídění uloženy na skládku odpadů i v případě, že výše uvedená kritéria nespĺňují. V případě úpravy odpadu z běžného neselektivního odděleného soustředování plastů či papíru, je proto možné odstraňování až 15 % upravovaného odpadu považovat za obvyklé a je možné k němu přistoupit bez dalšího prokazování obsahu příměsí nesprávně odložených odpadů.

Výše uvedená kritéria dle § 36 odst. 5 se vztahují na odděleně soustředovaný odpad bez výše uvedených nečistot. U těchto odpadů pak nepřichází v úvahu uložení na skládku, pokud budou mít větší výhřevnost než 6,5 MJ/kg v sušině odpadu. V praxi to znamená, že u plastových odpadů plastové zbytky z dotřídování, které nebude možné recyklovat, budou muset směřovat na energetické využití. Podle dostupných informací existuje v České republice dostatečná kapacita pro zpracování těchto odpadů. Stávající kapacity na energetické využití těchto odpadů (případně paliv z nich vyrobených) jsou často v současné době využívány na zpracování odpadů dovážených z jiných států.

Další možností, kterou nový zákon o odpadech pro odpady z dotřídování, pro které není zajištěna dostatečná kapacita, připouští, je jejich skladování a předání ke zpracování až poté, co pro ně jejich vlastník zajistí kapacitu v nějakém zařízení na zpracování. Toto skladování však musí být zajištěno způsobem, který naplní veškeré zákonné požadavky (včetně minimalizace rizika vzniku či šíření požáru).

4) Rekultivační rezerva

S účinností nového zákona se navyšuje částka prostředků odváděných na rekultivační rezervu. Výše rezervy činí 145 Kč za 1 tunu uloženého nebezpečného odpadu, včetně nebezpečného odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky, a komunálního odpadu, a 75 Kč za 1 tunu uloženého ostatního odpadu a odpadu z azbestu, včetně ostatního odpadu uloženého jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky.

Za komunální odpad ukládaný jako technologický materiál na technické zabezpečení skládky se odvádí 75 Kč za tunu uloženého odpadu.

5) Vymezení některých druhů odpadů ukládaných na skládky

Do vydání vyhlášky nejsou vymezeny recyklovatelné odpady (§ 40 odst. 1 písm. c), které bude od roku 2030 zakázáno ukládat na skládku právě s ohledem na jejich recyklovatelnost. To mimo jiné znamená, že žádné takové odpady do vydání vyhlášky neexistují ani pro účely započítání do dílčího základu za ukládání odpadů na skládku.

Využitelné odpady jsou vymezeny přímo zákonem a to parametry výhřevnosti a biologické stability (§ 40 odst. 1 písm. a) a písm. b).

Rovněž nejsou vymezeny vybrané technologické odpady (pozor nejedná se o odpady využitelné na technické zabezpečení skládek - TZS). V případě těchto odpadů tak vůbec nedojde až do účinnosti vyhlášky k uplatnění dílčího poplatku za ukládání vybraných technologických odpadů na skládku.

Platnost a účinnost sdělení: toto sdělení nabývá platnosti a účinnosti dnem 4. ledna 2021.

Zpracoval: Odbor odpadů MŽP

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., ředitel odboru odpadů